ความสัมพันธ์ระหว่างความรอบรู้ด้านสุขภาพและคุณภาพชีวิตการทำงานต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติตามมาตรการรถพยาบาลปลอดภัยของพนักงานขับรถพยาบาลในจังหวัดสุพรรณบุรี

กัมปนาท มาลัยศรี, วท.บ.*

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยพรรณนาแบบตัดขวาง (Cross-sectional descriptive research) วัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาระดับความรอบรู้ด้านสุขภาพคุณภาพชีวิตการทำงาน และประสิทธิภาพการปฏิบัติตามมาตรการรถพยาบาลปลอดภัยของพนักงานขับรถพยาบาลและวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความรอบรู้ด้านสุขภาพ และคุณภาพชีวิตการทำงานต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติตามมาตรการรถพยาบาลปลอดภัยของพนักงานขับรถพยาบาลในจังหวัดสุพรรณบุรี ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ พนักงานขับรถพยาบาลของหน่วยยานพาหนะโรงพยาบาลเจ้าพระยายมราช โรงพยาบาลทั่วไป และโรงพยาบาลชุมชนในจังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 81 คน เก็บข้อมูลโดยแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน

ผลการศึกษา พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างความรอบรู้ด้านสุขภาพกับประสิทธิภาพการปฏิบัติตามมาตรการรถพยาบาลปลอดภัยของพนักงานขับรถพยาบาล คุณภาพชีวิตโดยรวม คุณภาพชีวิตด้านค่าตอบแทนและสวัสดิการ คุณภาพชีวิตด้านความก้าวหน้าในการทำงาน คุณภาพชีวิตด้านความภาคภูมิใจในอาชีพ คุณภาพชีวิตด้านความปลอดภัยในการทำงาน และ คุณภาพชีวิตด้านการสื่อสารข้อมูล มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพการปฏิบัติตามมาตรการรถพยาบาลปลอดภัยของพนักงานขับรถพยาบาล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ p-value < 0.05 ดังนี้ 0.001, 0.039, 0.008, 0.858, 0.010, 0.010, 0.000 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ 0.354, 0.229, 0.294,0.283, 0.283 และ 0.497 ตามลำดับ ซึ่งมีความสัมพันธ์กันในระดับน้อย

ผลการวิจัยมีข้อเสนอแนะ ในด้านความรอบรู้ด้านสุขภาพ ควรส่งเสริมให้พนักงานขับรถพยาบาลมีความรอบรู้ด้านสุขภาพในด้านความรู้ความเข้าใจ จัดกิจกรรมส่งเสริมให้พนักงานขับรถมีทักษะในการสื่อสาร ส่งเสริมด้านคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานขับรถในด้านค่าตอบแทนและสวัสดิการอย่างเหมาะสม มีความก้าวหน้าในการทำงาน ให้ความสำคัญและจัดกิจกรรมส่งเสริมความปลอดภัยในการทำงาน และ จัดให้มีช่องทางการสื่อสารข้อมูลหลากหลายช่องทาง เพื่อเข้าถึงแหล่งข้อมูลโดยง่าย

คำสำคัญ : ความรอบรู้ด้านสุขภาพ, คุณภาพชีวิตการทำงาน, พนักงานขับรถพยาบาลจังหวัดสุพรรณบุรี

---

*นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการ โรงพยาบาลเจ้าพระยายมราช จังหวัดสุพรรณบุรี
E-mail: mobilechy@gmail.com

A Study of the Relationship between Health Literacy, Quality of Working Life, and Efficiency in Complying with the Ambulance Safety Measures among Ambulance Drivers in Suphanburi Province.

Kampanat Malaisri, B.Sc.

Abstract

This study is a descriptive research. The objective is to study the level of knowledge in health, quality of work life. and the effectiveness of ambulance safety measures for ambulance drivers and analyze the relationship between health literacy. and quality of working life affecting efficiency of ambulance compliance with safety measures of ambulance drivers in Suphan Buri Province The population used in this research was ambulance drivers of the Chao Phraya Yommarat Hospital Vehicle Unit. general hospital and 81 community hospitals in Suphan Buri Province. Data were collected by questionnaires. The data were analyzed using Pearson's correlation coefficient.

The results of the study revealed that the relationship between health literacy and efficiency of ambulance drivers' compliance with safety measures. overall quality of life Quality of life in terms of compensation and benefits Quality of life in terms of progress at work Quality of life in regards to professional pride Quality of life in safety at work and quality of life in information communication There was a positive correlation with the efficiency of ambulance drivers' compliance with safe ambulance measures. statistically significant p-value < 0.05 as follows: 0.001, 0.039, 0.008, 0.858, 0.010, 0.010, 0.000, with the correlation coefficient (r) being 0.354, 0.229, 0.294, 0.283, 0.283 and 0.497, respectively, which relationship to a lesser extent

The research findings suggest. in terms of health literacy Ambulance drivers should be encouraged to have knowledge of health in terms of cognition. Organize activities to promote communication skills for drivers Promote the quality of working life of drivers in terms of appropriate compensation and welfare progress in work Give importance to and organize activities to promote safety at work and provide various information communication channels for easy access to resources

Key words: health literacy quality of work life ambulance driver in Suphan Buri Province

บทนำ

พนักงานขับรถพยาบาลในโรงพยาบาล เป็นบุคลากรที่มีบทบาทสำคัญต่อการดำเนินงาน ด้านสาธารณสุข มีบทบาทหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติหลักในการนำส่ง ผู้ป่วยหรือผู้บาดเจ็บ จากโรงพยาบาล ไปยังสถานพยาบาล ที่สามารถให้การดูแล รักษาผู้ป่วยได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งการปฏิบัติการเข้าช่วยเหลือผู้ที่มีอาการเฉียบพลัน รุนแรง ทั้งผู้เจ็บป่วยและผู้บาดเจ็บนอกโรงพยาบาล ณ จุดเกิดเหตุ ร่วมกลับวิชาชีพอื่นๆ ซึ่งต้องขับรถด้วยความรวดเร็วเพื่อไปรับผู้ป่วยวิกฤต ณ สถานที่เกิดเหตุ และนำส่งสถานพยาบาลภายในระยะเวลา ที่เหมาะสม ด้วยลักษณะการทำงานที่เร่งรีบเช่นนี้ ทำให้บุคลากรกลุ่มนี้ได้รับความเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุจราจร ระหว่างการปฏิบัติงานเพิ่มมากขึ้น องค์การอนามัยโลก รายงานว่าในแต่ละปีมีผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนนถึง 1.3 ล้านคน และในแต่ละวันประชากรโลกกว่า 3 หมื่นคน ได้รับบาดเจ็บจากอุบัติเหตุทางถนน (WHO,2015) จากข้อมูลการเกิดอุบัติเหตุจราจรทางถนน ของรถพยาบาล จากสถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ ระหว่างปีงบประมาณ 2559-2562 (สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ,2564) พบว่า รถพยาบาลในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข เกิดอุบัติเหตุ รวมทั้งสิ้น 115 ครั้ง ผู้บาดเจ็บ 294 คน เสียชีวิต 21 คน สำหรับสาเหตุการเกิดอุบัติเหตุส่วนใหญ่ ร้อยละ 67 มีสาเหตุจาก ปัจจัยด้านพฤติกรรมพนักงานขับรถพยาบาลเช่น หลับใน ขับรถเร็วเกินกำหนด ฝ่าไฟแดง รองลงมาคือ ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม เช่น ถูกคู่กรณีชน ฝนตก ถนนลื่น วัวตัดหน้า แสงสว่างไม่เพียงพอ ร้อยละ 31 และปัจจัยจากตัวรถพยาบาล เช่นยางระเบิด จากข้อมูลการเกิดอุบัติเหตุดังกล่าว จะเห็นได้ว่า ส่งผลกระทบทั้งจากผู้ป่วย ญาติ และบุคลากรสาธารณสุขที่ปฏิบัติหน้าที่ในการรับส่งต่อผู้ป่วย กระทรวงสาธารณสุข จึงได้ออกนโยบายและข้อสั่งการกำหนดมาตรการความปลอดภัยรถพยาบาลให้โรงพยาบาลภาครัฐทุกแห่งถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด เช่น ให้มีการตรวจสอบสภาพรถพยาบาลทุกประเภทพร้อมใช้งาน มีความปลอดภัยและบำรุงรักษาสม่ำเสมอ ติดตั้งอุปกรณ์ GPS ที่ได้มาตรฐานของกรมการขนส่ง ติดตั้งกล้องวงจรปิดบันทึกภาพด้านหน้าและบริเวณคนขับ ต้องมีเข็มขัดนิรภัยที่ได้มาตรฐานทุกที่นั่ง พนักงานขับรถพยาบาล ต้องจำกัดความเร็วของรถไม่เกิน 80 กม./ชั่วโมง และต้องผ่านการฝึกอบรมตามหลักสูตรของกระทรวงสาธารณสุข และตรวจสุขภาพอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง และ ให้มีระบบการรายงานกรณีเกิดอุบัติเหตุฉุกเฉินให้สาธารณสุขจังหวัดดำเนินการสอบสวนสาเหตุปัญหาพร้อมเสนอแนวทางป้องกัน และส่งผลไปยังต้นสังกัดรถพยาบาลและกองสาธารณสุขฉุกเฉิน เป็นต้น ในกรณีที่ไม่ปฏิบัติตามมาตรการข้างต้น และเกิดอุบัติเหตุร้ายแรงจนทำให้มีการบาดเจ็บและเสียชีวิต ต้องมีการตั้งกรรมการสอบสวน และดำเนินการทางวินัย ตามฐานความผิด ซึ่งสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งมีบทบาทด้านการบริหาร ตอบสนองนโยบาย โดยสั่งการให้โรงพยาบาลภาครัฐในสังกัดได้ถือปฏิบัติตามนโยบายอย่างเคร่งครัด

จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินประสิทธิภาพการปฏิบัติตามมาตรการรถพยาบาลปลอดภัยที่ผ่านมา โดย ภารณี วสุเสถียร (2559) ผลการศึกษา พบว่า ประสิทธิภาพการปฏิบัติตามมาตรการรถพยาบาลปลอดภัย ของพนักงานขับรถพยาบาล เขตสุขภาพที่ 6 อยู่ในระดับดี ปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพการปฏิบัติตามมาตรการรถพยาบาล คือ ความรอบรู้ด้านสุขภาพ และคุณภาพชีวิตการทำงาน โดยมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกกับประสิทธิภาพการปฏิบัติตามมาตรการรถพยาบาลปลอดภัย เช่นเดียวกับผลการวิจัยของ แสงเดือน กิ่งแก้ว และ นุสรา ประเสริฐศรี (2559) ที่พบว่า ผู้ที่มีความรอบรู้ด้านสุขภาพ ในระดับสูงหรือเพียงพอ จะมีพฤติกรรมสุขภาพดี เนื่องจากสามารถแสวงหาความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพได้ด้วยตนเอง จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย และเข้าใจความรู้/ข่าวสารทางสุขภาพ

สามารถตัดสินใจเลือกข้อมูลทางสุขภาพเพื่อดูแลสุขภาพของตนเองได้เหมาะสม รวมทั้งสามารถนำความรู้มาสู่การดูแลสุขภาพของตนเองให้เหมาะสมกับสุขภาพได้

การปฏิบัติตามนโยบายมาตรการรถพยาบาลปลอดภัยของจังหวัดสุพรรณบุรี ที่ผ่านมา ยังไม่มีการประเมินประสิทธิภาพการปฏิบัติตามมาตรการของพนักงานขับรถพยาบาล ผู้วิจัยเห็นความสำคัญของมาตรการดังกล่าว จึงมีแนวคิดที่จะประเมินประสิทธิภาพการปฏิบัติตามมาตรการของพนักงานขับรถพยาบาล โรงพยาบาลสังกัดจังหวัดสุพรรณบุรี รวมทั้งศึกษาระดับความรอบรู้ และ คุณภาพชีวิตของพนักงานขับรถพยาบาล ว่าเป็นอย่างไร เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นสำหรับเสนอผู้เกี่ยวข้องในการวางแผนพัฒนาในประเด็นต่างๆ อันจะทำให้ประสิทธิภาพการปฏิบัติตามนโยบายหรือมาตรการรถพยาบาลปลอดภัยของโรงพยาบาลในจังหวัดสุพรรณบุรี สูงขึ้น อัตราการเกิดอุบัติเหตุจากการจราจรของรถพยาบาล การสูญเสียชีวิตและทรัพย์สินของบุคลากรสาธารณสุข ผู้ป่วยและญาติ ลดลง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความรอบรู้ด้านสุขภาพตนเอง คุณภาพชีวิตการทำงาน และประสิทธิภาพการปฏิบัติตามมาตรการรถพยาบาลปลอดภัยของพนักงานขับรถของโรงพยาบาลในจังหวัดสุพรรณบุรี
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรอบรู้ด้านสุขภาพตนเอง คุณภาพชีวิตการทำงานกับประสิทธิภาพการปฏิบัติตามมาตรการรถพยาบาลปลอดภัยของพนักงานขับรถพยาบาลในจังหวัดสุพรรณบุรี

ระเบียบวิธีการวิจัย

งานวิจัยครั้งนี้ รูปแบบเป็นการวิจัยพรรณนาแบบตัดขวาง (Cross-sectional descriptive research)ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นพนักงานขับรถพยาบาลของหน่วยยานพาหนะ โรงพยาบาลในสังกัดจังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 85 คน โดยศึกษาทุกหน่วยประชากร โดยมีคุณสมบัติ เป็นพนักงานขับรถพยาบาลของหน่วยยานพาหนะโรงพยาบาล ในสังกัดจังหวัดสุพรรณบุรี และปฏิบัติงานหน้าที่พนักงานขับรถพยาบาลระหว่างปีงบประมาณ 2565

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เป็นแบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด แบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบประกอบด้วยข้อคำถามเกี่ยวกับ เพศ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา การประสบปัญหาเครื่องยนต์เสียระหว่างการเดินทาง ประสบการณ์ในการเกิดอุบัติเหตุขณะขับรถพยาบาล การได้รับการปฐมนิเทศก่อนการปฏิบัติหน้าที่พนักงานขับรถพยาบาล การอบรมเสริมความรู้ด้านความปลอดภัย และมาตรการขับรถพยาบาลปลอดภัย และ ความรู้เกี่ยวกับการบำรุงรักษาเครื่องยนต์ หรือแก้ไขปัญหาเครื่องยนต์เสีย และลักษณะคำถามเป็นแบบเติมข้อความข้อ

ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับความรอบรู้ด้านสุขภาพของพนักงานขับรถพยาบาล ประกอบด้วยข้อคำถามความรอบรู้ด้านสุขภาพ 6 ด้าน คือ ด้านการเข้าถึงข้อมูลและบริการสุขภาพ ด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านทักษะการสื่อสาร ด้านทักษะการตัดสินใจ ด้านทักษะการจัดการตนเอง และ ด้านทักษะการรู้เท่าทันสื่อ ลักษณะคำถามเป็นแบบประเมินค่า (Rating Scale) ระดับการวัด 5 ระดับ คือ น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก และ มากที่สุด

ส่วนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานขับรถพยาบาล ประกอบด้วยข้อคำถาม 6 ประเด็น คือ ค่าตอบแทนและสวัสดิการ ความก้าวหน้าในการทำงาน ความสมดุลระหว่างชีวิตและการทำงาน ความภาคภูมิในอาชีพ

ความปลอดภัยในการทำงาน การสื่อสารข้อมูล ลักษณะคำถามเป็นแบบประเมินค่า (Rating Scale) ระดับการวัด 5 ระดับ คือ น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก และ มากที่สุด

ส่วนที่ 4 คำถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพการปฏิบัติตามมาตรการรถพยาบาลปลอดภัยของพนักงานขับรถพยาบาล ซึ่งผู้วิจัยประยุกต์มาจากข้อกำหนดมาตรการรถพยาบาลปลอดภัยซึ่งเป็นนโยบายของกระทรวงสาธารณสุข ประกอบด้วยข้อคำถามเกี่ยวกับ การเตรียมความพร้อมรถพยาบาลก่อนออกปฏิบัติงานการปฏิบัติตัวขณะขับรถพยาบาล การเข้ารับการอบรมเพิ่มทักษะ การตรวจสุขภาพ และการทำความสะอาดรถพยาบาลตามมาตรฐานงานป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อภายหลังการรับ-ส่งต่อผู้ป่วย ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ระดับการวัด 3 ระดับ คือ ไม่เคยปฏิบัติ ปฏิบัติบางครั้ง และปฏิบัติทุกครั้ง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล โดยทำหนังสือ ถึงผู้อำนวยการโรงพยาบาล โรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไป และโรงพยาบาลชุมชน ในจังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อขออนุญาตเข้าพื้นที่เก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย หลังจากนั้น ผู้วิจัยดำเนินการประสานงานกับหัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป โรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไป และ โรงพยาบาลชุมชน ในจังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อขอความร่วมมือในการนัดกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยเข้าเก็บข้อมูล ปฏิบัติตามหลักจริยธรรมการวิจัยและการพิทักษ์สิทธิ์ผู้ให้ข้อมูล อธิบายวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีการเก็บข้อมูล และรายละเอียดของข้อคำถาม ในกรณีที่กลุ่มตัวอย่างพิจารณาตัดสินใจเข้าร่วมการวิจัย ผู้วิจัยให้กลุ่มตัวอย่างลงนามในแบบฟอร์มการยินยอมเข้าร่วมโครงการวิจัย และส่งมอบแบบสอบถามการวิจัยให้กับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อตอบข้อมูลโดยกำหนดระยะเวลาตอบแบบสอบถาม 1 สัปดาห์ และเมื่อตอบข้อมูลในแบบสอบถามเสร็จแล้วให้ส่งแบบสอบถามกลับคืนให้กับหัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไปในสังกัดตนเอง ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างวันที่ 15 มกราคม 2565 –วันที่ 15 มีนาคม 2565 รวม 45 วัน มีแบบสอบถามที่สมบูรณ์สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล 81 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 95.29 ของประชากรทั้งหมด นำแบบสอบถามทุกฉบับที่มีความสมบูรณ์ ไปลงบันทึกข้อมูลและนำไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรม SPSS

ขั้นตอนวิธีการเก็บข้อมูล

ชี้แจงรายละเอียดของข้อคำถาม พร้อมทั้งสอบถามความยินยอมในการเข้าร่วมวิจัย เมื่อได้รับการยินยอมเข้าร่วมวิจัย จึงให้กลุ่มตัวอย่างลงชื่อโดยใช้ลายเซ็นในใบยินยอมเข้าร่วมการวิจัยในขั้นตอนการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ในการตอบแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างที่อ่านและเขียนหนังสือได้ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยจะแจกแบบสอบถามพร้อมทั้งอธิบายแนวทางการตอบแนวสอบถามแก่กลุ่มตัวอย่างให้เข้าใจ กลุ่มตัวอย่างสามารถใช้เวลาคิดและตัดสินใจในการทำแบบสอบถามโดยไม่มีข้อจำกัดหรือการบังคับใดๆ และในระหว่างทำแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างสามารถซักถามข้อสงสัยได้ตลอดเวลา ซึ่งใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลเฉลี่ย 30 นาทีต่อราย

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษานี้วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด และสถิติเชิงอนุมาน (Inferential statistics) ได้แก่ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson’s Product Moment Correlation Coefficient)

จริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยโดนคำนึงถึงคุณธรรมและจริยธรรมในการทำวิจัยตลอดจนปกป้องสิทธิ คุณค่าและศักดิ์ศรีของผู้เข้าร่วมวิจัยอย่างเท่าเทียมกัน โดยผ่านความเห็นชอบจากคระกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ โรงพยาบาลเจ้าพระยายมราชจังหวัดสุพรรณบุรี เลขที่ ym 006/2565 ผู้วิจัยปฏิบัติตามหลักจริยธรรมการทำวิจัยในมนุษย์ หรือ Belmont Report คือ หลักความเคารพในบุคคล (Respect for person หลักคุณประโยชน์ ไม่ก่ออันตราย (Beneficence) และ หลักความยุติธรรม (Justice) ตั้งแต่เริ่มเก็บข้อมูลจนเสร็จสิ้นการวิจัย

ผลการวิจัย

1. ลักษณะทางประชากรของพนักงานขับรถพยาบาล จังหวัดสุพรรณบุรี

พนักงานขับรถพยาบาล ทุกคน เป็นเพศชาย อายุเฉลี่ย 40.07 ปี ต่ำสุด 23 ปี สูงสุด 59 ปี รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 13,032.10 บาท รายได้ต่ำสุด 7,500 บาท สูงสุด 28,000 บาท ประสบการณ์ขับรถพยาบาลเฉลี่ย 8.38 ปี ต่ำสุด 1 ปี สูงสุด 36 ปี ร้อยละ 88.89 ไม่เคยประสบปัญหาเครื่องยนต์เสียระหว่างการเดินทาง ช่วง 3 ปี ที่ผ่านมา (พ.ศ.2562-2564) ร้อยละ 91.36 ไม่เคยประสบอุบัติเหตุขณะขับรถพยาบาล ร้อยละ 81.48 เคยได้รับการปฐมนิเทศก่อนการปฏิบัติหน้าที่พนักงานขับรถ ร้อยละ 88.89 ได้รับการอบรมเสริมความรู้ด้านความปลอดภัยและมาตรการขับรถพยาบาลปลอดภัย พนักงานขับรถพยาบาล ร้อยละ 87.65 มีความรู้ในระดับที่สามารถแก้ไขปัญหาเครื่องยนต์เสียเบื้องต้นได้ และร้อยละ 09.88 มีความรู้ในระดับดีในการแก้ไขปัญหาเครื่องยนต์เสีย

2.ความรอบรู้ด้านสุขภาพของพนักงานขับรถพยาบาล

พนักงานขับรถพยาบาล ร้อยละ 64.20 มีความรอบรู้ด้านสุขภาพโดยรวมอยู่ในระดับสูง และเมื่อพิจารณาความรอบรู้ด้านสุขภาพ รายด้าน พบว่า พนักงานขับรถพยาบาล มีความรอบรู้ด้านสุขภาพในระดับสูง มากที่สุด คือด้านความรู้ความเข้าใจ ร้อยละ 91.36 รองลงมาคือด้านทักษะการสื่อสาร และด้านทักษะการตัดสินใจ ร้อยละ 87.65 และ ร้อยละ 85.19 ตามลำดับ พนักงานขับรถพยาบาลมีความรอบรู้ระดับสูง น้อยที่สุดคือด้านการเข้าถึงข้อมูลและบริการสุขภาพ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของพนักงานขับรถพยาบาล จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามระดับความรอบรู้ด้านสุขภาพโดยรวมและรายด้าน (n=81)

ระดับความรอบรู้ด้านสุขภาพ	จำนวน	ร้อยละ
ความรอบรู้โดยรวม		
น้อย	1	01.23
ปานกลาง	28	34.57
สูง	52	64.20
ความรอบรู้ด้านการเข้าถึงข้อมูลและบริการสุขภาพ		
น้อย	0	0
ปานกลาง	32	39.51
สูง	49	60.49

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของพนักงานขับรถพยาบาล จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามระดับความรอบรู้ด้านสุขภาพโดยรวมและรายด้าน (n=81) (ต่อ)

ระดับความรอบรู้ด้านสุขภาพ	จำนวน	ร้อยละ
ความรอบรู้ด้านความรู้ความเข้าใจ		
น้อย	0	0
ปานกลาง	7	08.64
สูง	74	91.36
ความรอบรู้ด้านทักษะการสื่อสาร		
น้อย	0	0
ปานกลาง	10	12.35
สูง	71	87.65
ความรอบรู้ด้านทักษะการตัดสินใจ		
น้อย	0	0
ปานกลาง	12	14.81
สูง	69	85.19
ความรอบรู้ด้านทักษะการจัดการตนเอง		
น้อย	0	0
ปานกลาง	62	76.54
สูง	19	23.46
ความรอบรู้ด้านการทักษะการรู้เท่าทันสื่อ		
น้อย	0	0
ปานกลาง	26	32.10
สูง	55	67.90

3.คุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานขับรถพยาบาล

พนักงานขับรถพยาบาล ร้อยละ 51.86 มีคุณภาพชีวิตการทำงานโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานขับรถพยาบาล รายด้าน พบว่า พนักงานขับรถพยาบาล มีคุณภาพชีวิตการทำงานระดับสูง มากที่สุดในด้านความปลอดภัยในการทำงาน และด้านความภาคภูมิใจในอาชีพ จำนวนเท่า ๆกัน คือร้อยละ 88.89 สำหรับคุณภาพชีวิตการทำงานด้านค่าตอบแทนและสวัสดิการ พบว่า มีระดับสูง น้อยที่สุดเมื่อเทียบกับด้านอื่นๆ คือมีเพียงร้อยละ 14.82 ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของพนักงานขับรถพยาบาล จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามระดับคุณภาพชีวิตการทำงานโดยรวมและรายด้าน (n=81)

ระดับคุณภาพชีวิตการทำงาน	จำนวน	ร้อยละ
คุณภาพชีวิตโดยรวม		
น้อย	1	01.23
ปานกลาง	42	51.86
สูง	38	46.91
คุณภาพชีวิตด้านค่าตอบแทนและสวัสดิการ		
น้อย	18	22.22
ปานกลาง	51	62.96
สูง	12	14.82
คุณภาพชีวิตด้านความก้าวหน้าในการทำงาน		
น้อย	2	02.47
ปานกลาง	44	54.32
สูง	35	43.21
คุณภาพชีวิตด้านความสมดุลระหว่างชีวิตและการทำงาน		
น้อย	0	0
ปานกลาง	48	59.26
สูง	33	40.74
คุณภาพชีวิตด้านความภาคภูมิใจในอาชีพ		
น้อย	0	0
ปานกลาง	9	11.11
สูง	72	88.89
คุณภาพชีวิตด้านความปลอดภัยในการทำงาน		
น้อย	0	0
ปานกลาง	9	11.11
สูง	72	88.89
คุณภาพชีวิตด้านการสื่อสารข้อมูล		
น้อย	0	0
ปานกลาง	21	25.93
สูง	60	74.07

4.ประสิทธิภาพการปฏิบัติตามมาตรการรถพยาบาลปลอดภัย

พนักงานขับรถพยาบาล ร้อยละ 77.78 มีประสิทธิภาพการปฏิบัติตามมาตรการรถพยาบาลปลอดภัย อยู่ในระดับสูง รองลงมามีประสิทธิภาพการปฏิบัติตามมาตรการรถพยาบาลปลอดภัย อยู่ระดับปานกลาง ร้อยละ 22.22 ไม่พบพนักงานขับรถพยาบาล มีประสิทธิภาพการปฏิบัติตามมาตรการรถพยาบาลปลอดภัยอยู่ในระดับน้อย ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของพนักงานขับรถพยาบาล จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามระดับประสิทธิภาพการปฏิบัติตามมาตรการรถพยาบาลปลอดภัย (n=81)

ระดับประสิทธิภาพการปฏิบัติตามมาตรการรถพยาบาลปลอดภัย	จำนวน	ร้อยละ
น้อย (0-09.33 คะแนน)	0	0
ปานกลาง (09.34-18.67 คะแนน)	18	22.22
สูง (18.68-28.00 คะแนน)	63	77.78
M = 22.91 *SD* =3.29 Min= 15 Max= 29		

5.ความสัมพันธ์ระหว่างความรอบรู้ด้านสุขภาพ คุณภาพชีวิตการทำงาน กับประสิทธิภาพการปฏิบัติตามมาตรการรถพยาบาลปลอดภัยของพนักงานขับรถพยาบาล

ความสัมพันธ์ระหว่างความรอบรู้ด้านสุขภาพกับประสิทธิภาพการปฏิบัติตามมาตรการรถพยาบาลปลอดภัยของพนักงานขับรถพยาบาล พบว่า ความรอบรู้ด้านความรู้ความเข้าใจ และความรอบรู้ด้านทักษะการสื่อสาร มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพการปฏิบัติตามมาตรการรถพยาบาลปลอดภัยของพนักงานขับรถพยาบาล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p-value < 0.05) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r= 0.258, 0.341) ตามลำดับ ซึ่งมีความสัมพันธ์กันในระดับน้อย ดังตารางที่4

ตารางที่ 4 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความรอบรู้ด้านสุขภาพ กับ ประสิทธิภาพการปฏิบัติตามมาตรการรถพยาบาลปลอดภัยของพนักงานขับรถพยาบาล จังหวัดสุพรรณบุรี (n=81)

ประเด็นความรอบรู้ด้านสุขภาพ	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)	ระดับนัยสำคัญ Sig (2 tails)	ระดับความสัมพันธ์
ความรอบรู้ด้านสุขภาพโดยรวม	0.195	0.081	น้อยมาก
ความรอบรู้ด้านการเข้าถึงข้อมูลและบริการสุขภาพ	0.054	0.632	น้อยมาก
ความรอบรู้ด้านความรู้ความเข้าใจ	0.258	0.020*	น้อย
ความรอบรู้ด้านทักษะการสื่อสาร	0.341	0.002**	น้อย
ความรอบรู้ด้านทักษะการตัดสินใจ	0.195	0.081	น้อยมาก
ความรอบรู้ด้านทักษะการจัดการตนเอง	-0.125	0.268	น้อยมาก
ความรอบรู้ด้านการทักษะการรู้เท่าทันสื่อ	0.141	0.208	น้อยมาก

ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตการทำงานกับประสิทธิภาพการปฏิบัติตามมาตรการรถพยาบาลปลอดภัยของพนักงานขับรถพยาบาล พบว่า คุณภาพชีวิตโดยรวม คุณภาพชีวิตด้านค่าตอบแทนและสวัสดิการ คุณภาพชีวิตด้านความก้าวหน้าในการทำงาน คุณภาพชีวิตด้านความภาคภูมิใจในอาชีพ คุณภาพชีวิตด้านความปลอดภัยในการทำงาน และคุณภาพชีวิตด้านการสื่อสารข้อมูล มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพการปฏิบัติตามมาตรการรถพยาบาลปลอดภัย

ของพนักงานขับรถพยาบาล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p-value < 0.05) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r = 0.354, 0.229, 0.294,0.283, 0.283 ,0.497) ตามลำดับ ซึ่งมีความสัมพันธ์กันในระดับน้อย ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตการทำงาน กับ ประสิทธิภาพการปฏิบัติตามมาตรการรถพยาบาลปลอดภัยของพนักงานขับรถพยาบาล จังหวัดสุพรรณบุรี (n=81)

ประเด็นคุณภาพชีวิตการทำงาน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)	ระดับนัยสำคัญ Sig (2 tails)	ระดับความสัมพันธ์
คุณภาพชีวิตโดยรวม	0.354	0.001	น้อย
คุณภาพชีวิตด้านค่าตอบแทนและสวัสดิการ	0.229	0.039	น้อย
คุณภาพชีวิตด้านความก้าวหน้าในการทำงาน	0.294	0.008	น้อย
คุณภาพชีวิตด้านความสมดุลระหว่างชีวิตและการทำงาน	0.020	0.858	น้อยมาก
คุณภาพชีวิตด้านความภาคภูมิใจในอาชีพ	0.283	0.010	น้อย
คุณภาพชีวิตด้านความปลอดภัยในการทำงาน	0.283	0.010	น้อย
คุณภาพชีวิตด้านการสื่อสารข้อมูล	0.497	0.000	น้อย

*ระดับนัยสำคัญ 0.05 **ระดับนัยสำคัญ 0.01

อภิปรายผลการวิจัย

1.ประเด็นการเกิดอุบัติเหตุจราจรระหว่างการรับ-ส่งผู้ป่วยจากผลการวิจัย พนักงานขับรถพยาบาลเกือบร้อยละ 10 เคยประสบอุบัติเหตุจราจรระหว่างการเดินทาง และมากกว่าครึ่งขับรถพยาบาลด้วยความเร็วเกิน 80 กม./ชม. หรือเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด ในบางครั้งที่ขับรถพยาบาลออกปฏิบัติงานร้อยละ 70 มีการขับรถผ่าไฟแดง ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวอาจเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุจราจรระหว่างการขับรถรับส่งผู้ป่วยได้ สอดคล้องกับการศึกษาของ นภัสวรรณ พชรธนสาร (2559) ที่พบว่า สาเหตุการเกิดอุบัติเหตุจราจรที่เกิดขึ้น ส่วนใหญ่ ร้อยละ 67.8 ของอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นทั้งหมดเกิดจากการขับรถยนต์ด้วยความเร็วในการขับขี่ 81-100 กิโลเมตร/ชั่วโมง เช่นเดียวกับ อนุชา เศรษฐเสถียร (2558) ซึ่งสรุปสาเหตุการเกิดอุบัติเหตุจราจรของรถพยาบาลประเทศไทย พบว่า ส่วนใหญ่เกิดจาก พนักงานขับรถด้วยความเร็วมากกว่า 90 กม./ชม นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับประสบการณ์อุบัติเหตุ และพฤติกรรมความปลอดภัยของผู้ปฏิบัติการฉุกเฉินกับรถพยาบาล ของ รัตติยากร ถือวัน และ สมคิด ปราบภัย (2564) ซึ่งพบว่าปัจจัยเสี่ยงต่ออุบัติเหตุเกิดจากพนักงานขับรถพยาบาลมีสภาพร่างกายอ่อนเพลีย ขับรถด้วยความเร็วมากกว่า 80 กม./ชม. และฝ่าสัญญาณจราจร

2. ความรอบรู้ด้านสุขภาพของพนักงานขับรถพยาบาล ผลการวิจัยพบว่า พนักงานขับรถพยาบาล ส่วนใหญ่ มีความรอบรู้ด้านสุขภาพโดยรวมอยู่ในระดับสูง ร้อยละ 64.20 รองลงมาคือระดับปานกลาง ร้อยละ 34.57 และ มีความรอบรู้ด้านสุขภาพในระดับสูง มากที่สุด ในด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านทักษะการสื่อสาร และด้านทักษะการตัดสินใจ สอดคล้องกับการศึกษาของ ภารณี วสุเสถียร (2559) พบว่าพนักงานขับรถพยาบาล มีระดับความรอบรู้ด้านสุขภาพ ทั้งภาพรวมและ รายด้านอยู่ในระดับดี เช่นเดียวกัน ประเด็นสำคัญที่พบจากงานวิจัยในครั้งนี้ ประเด็นแรกคือพนักงานขับรถพยาบาลมากกว่าร้อยละ 90 มีความรอบรู้ด้านสุขภาพมากและมากที่สุดในเรื่อง สามารถอ่าน ทำความเข้าใจ และปฏิบัติตามคู่มือ หรือ

มาตรการด้านความปลอดภัยในการขับรถที่โรงพยาบาลกำหนดได้อย่างถูกต้อง ประเด็นที่สอง พนักงานขับรถมากว่าร้อยละ 90 มีความสามารถสื่อสารที่ดีระหว่างเพื่อนร่วมงาน ครอบครัวและบุคคลอื่น และประเด็นที่สาม พบว่าเกือบร้อยละ 90 พนักงานขับรถพยาบาลมีระดับความสามารถในการตัดสินใจได้ดีเมื่อเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉินขณะขับรถพยาบาล ความรอบรู้ในสามประเด็นดังกล่าว อาจส่งผลทำให้พนักงานขับรถพยาบาลมีความรอบรู้ด้านสุขภาพโดยรวมอยู่ในระดับสูง

3. คุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานขับรถพยาบาล ผลการวิจัยพบว่า กว่าครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 51.86)ของพนักงานขับรถพยาบาล มีคุณภาพชีวิตการทำงานโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมา มีคุณภาพชีวิตการทำงานอยู่ระดับสูง ร้อยละ 46.91 พบพนักงานขับรถพยาบาลมีคุณภาพชีวิตการทำงานอยู่ในระดับต่ำ ประมาณร้อยละ 1 สอดคล้องกับงานวิจัยของ มาริสา จันทร์ขุนทด (2560) พบว่า คุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานขับรถอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ประเด็นสำคัญที่พบจากงานวิจัยครั้งนี้คือ พนักงานขับรถพยาบาลกว่าร้อยละ 10 ยังมีความคิดเห็นว่าอาชีพที่ทำมีผลกระทบกับวิถีชีวิตของครอบครัว และเกือบครึ่งของพนักงานขับรถพยาบาล มีความพึงพอใจกับสวัสดิการที่ได้รับสำหรับตนเองและครอบครัว อยู่ในระดับน้อย-น้อยที่สุด และ มากกว่าร้อยละ 30 ยังได้รับการสนับสนุนจากหัวหน้าหน่วยงาน น้อยในเรื่องความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน จากเหตุผลดังกล่าว จึงอาจเป็นสาเหตุสำคัญที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของพนักงานขับรถพยาบาล ส่วนใหญ่มีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับปานกลาง

4. ประสิทธิภาพการปฏิบัติตามมาตรการรถพยาบาลปลอดภัย ของพนักงานขับรถพยาบาล ผลการวิจัยพบว่า พนักงานขับรถพยาบาล เกือบร้อยละ 80 มีประสิทธิภาพการปฏิบัติตามมาตรการรถพยาบาลปลอดภัย อยู่ในระดับสูง รองลงมา ประมาณร้อยละ 20 มีประสิทธิภาพการปฏิบัติตามมาตรการรถพยาบาลปลอดภัย อยู่ระดับปานกลาง ไม่พบพนักงานขับรถพยาบาล มีประสิทธิภาพการปฏิบัติตามมาตรการรถพยาบาลปลอดภัยอยู่ในระดับน้อย สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ภารณี วสุเสถียร (2559) ซึ่งได้ศึกษาประสิทธิภาพการปฏิบัติตามมาตรการรถพยาบาลปลอดภัยของพนักงานขับรถพยาบาล เขตสุขภาพที่ 6 ผลการศึกษา พบว่าพนักงานขับรถพยาบาล มีการปฏิบัติงานขับรถพยาบาลตามมาตรการรถพยาบาลปลอดภัยทั้งภาพรวมและ รายด้านอยู่ในระดับดี ทั้งนี้อาจเนื่องจากความปลอดภัยในการรับส่งต่อผู้ป่วยถือเป็นเรื่องสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สินของผู้ป่วย ญาติ รวมทั้งบุคลากรสาธารณสุข ประกอบกับเป็นประเด็นร้อน (Hot Issue) ที่มีการกล่าวถึงกันในระดับประเทศ ที่ทำให้กระทรวงสาธารณสุข ต้องกำหนดนโยบายมาตรการรถพยาบาลปลอดภัยและมีคำสั่งแจ้งเวียนให้ทุกโรงพยาบาลถือปฏิบัติตามนโยบายอย่างเคร่งครัด เช่น ให้มีการตรวจสอบสภาพรถพยาบาลทุกประเภทพร้อมใช้งาน มีความปลอดภัยและบำรุงรักษาสม่ำเสมอ ติดตั้งอุปกรณ์ GPS ที่ได้มาตรฐานของกรมการขนส่ง ติดตั้งกล้องวงจรปิดบันทึกภาพด้านหน้าและบริเวณคนขับ ต้องมีเข็มขัดนิรภัยที่ได้มาตรฐานทุกที่นั่ง พนักงานขับรถพยาบาล ต้องจำกัดความเร็วของรถไม่เกิน 80 กม./ชั่วโมง และต้องผ่านการฝึกอบรมตามหลักสูตรของกระทรวงสาธารณสุข และตรวจสุขภาพอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง และ ให้มีระบบการรายงานกรณีเกิดอุบัติเหตุฉุกเฉินให้สาธารณสุขจังหวัดดำเนินการสอบสวนสาเหตุปัญหาพร้อมเสนอแนวทางป้องกัน และส่งผลไปยังต้นสังกัดรถพยาบาลและกองสาธารณสุขฉุกเฉิน เป็นต้น และมีบทกำหนดโทษในกรณีไม่ปฏิบัติตามนโยบาย ส่งผลให้พนักงานขับรถพยาบาลต้องถือปฏิบัติตามมาตรการภายใต้การควบคุมกำกับของหัวหน้าหน่วยงานในแต่ระดับ สิ่งต่างๆเหล่านี้ส่งผลให้ประสิทธิภาพการปฏิบัติตามมาตรการรถพยาบาลปลอดภัยของพนักงานขับรถพยาบาลอยู่ในระดับสูง

5.ความสัมพันธ์ระหว่างความรอบรู้ด้านสุขภาพ และคุณภาพชีวิตการทำงานกับประสิทธิภาพการปฏิบัติตามมาตรการรถพยาบาลปลอดภัยของพนักงานขับรถพยาบาล ผลการวิจัยพบว่า ความรอบรู้ด้านความรู้ความเข้าใจ ความรอบรู้ด้านทักษะการสื่อสาร คุณภาพชีวิตโดยรวม คุณภาพชีวิตด้านค่าตอบแทนและสวัสดิการ คุณภาพชีวิตด้านความก้าวหน้า

ในการทำงาน คุณภาพชีวิตด้านความภาคภูมิใจในอาชีพ คุณภาพชีวิตด้านความปลอดภัยในการทำงาน และ คุณภาพชีวิตด้านการสื่อสารข้อมูล มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพการปฏิบัติตามมาตรการรถพยาบาลปลอดภัยของพนักงานขับรถพยาบาล สอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ ภารณี วสุเสถียร (2559) ซึ่งได้ศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติตามมาตรการรถพยาบาลปลอดภัยของพนักงานขับรถพยาบาล เขตสุขภาพที่ 6 ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยความรอบรู้ด้านสุขภาพ และคุณภาพชีวิตการทำงาน มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกกับประสิทธิภาพการปฏิบัติตามมาตรการรถพยาบาลปลอดภัย ทั้งนี้ จากข้อมูลผลการวิจัยในครั้งนี้จะเห็นว่า พนักงานขับรถพยาบาล ส่วนใหญ่มีทักษะในการอ่านทำความเข้าใจ และปฏิบัติตามคู่มือ หรือมาตรการด้านความปลอดภัยในการขับรถ ข้อมูลด้านสุขภาพจากสื่อต่างๆ โดยเฉพาะการสื่อออนไลน์ (face book, line) รวมทั้งการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลด้านสุขภาพหรือความปลอดภัยก่อนที่จะเชื่อและตัดสินใจ และ สามารถตัดสินใจได้ดี เมื่อเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉินขณะขับรถพยาบาล นอกจากนี้ พนักงานขับรถ ส่วนใหญ่มีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพ เช่น มีความภูมิใจในอาชีพสามารถทำประโยชน์ให้กับสังคม มีความสุขเมื่อได้ขับรถเพื่อช่วยเหลือผู้ป่วย รวมทั้งการได้รับการสนับสนุนจากโรงพยาบาลให้มีการบำรุงรักษารถยนต์อย่างสม่ำเสมอ จากข้อมูลดังกล่าว อาจส่งผลต่อการปฏิบัติตามมาตรการรถพยาบาลปลอดภัย ดังนั้นการส่งเสริมความรอบรู้ด้านสุขภาพ และคุณภาพชีวิตการทำงานจะส่งผลทำให้ประสิทธิภาพการปฏิบัติตามนโยบายมาตรการรถพยาบาลปลอดภัยอยู่ในระดับสูง

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1.ข้อเสนอระดับนโยบาย สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุพรรณบุรี ในฐานะที่เป็นหน่วยงานระดับจังหวัด ที่มีหน้าที่ในการควบคุมกำกับการดำเนินงานมาตรการรถพยาบาลปลอดภัย ควรมีการกำหนดนโยบายหรือมาตรการความปลอดภัย ที่ชัดเจนในระดับจังหวัด และจัดทำคู่มือแนวทางการปฏิบัติตามนโยบายหรือมาตรการรถพยาบาลปลอดภัยมอบให้กับโรงพยาบาลในสังกัด และมีการนิเทศติดตามการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติตามมาตรการหรือนโยบาย

2.ข้อเสนอแนะเชิงบริหาร ในการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติตามนโยบายมาตรการรถพยาบาลปลอดภัย โรงพยาบาลต้นสังกัดควรมีการสื่อสารสร้างความรู้เข้าใจ และสร้างความตระหนักในการปฏิบัติตามมาตรการ โดยเริ่มจากการปฐมนิเทศสำหรับบุคลากรที่ปฏิบัติงานใหม่ จัดให้มีการชี้แจงรายละเอียดและแนวปฏิบัติในแต่ละมาตรการ และทบทวนแนวปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งจัดให้มีบุคลากรทำหน้าที่ในการควบคุมกำกับ ติดตามประเมินผลการปฏิบัติตามมาตรการรถพยาบาลปลอดภัยอย่างสม่ำเสมอ ในส่วนของคุณภาพชีวิตพนักงานขับรถพยาบาลโรงพยาบาลต้องให้ความสำคัญประเด็นค่าตอบแทนและสวัสดิการ ที่จะจัดให้กับพนักงานขับรถต้องมีความเหมาะสม ส่งเสริมให้พนักงานขับรถมีความก้าวหน้าในการทำงาน นอกจากนี้โรงพยาบาล ควรส่งเสริมให้พนักงานขับรถมีความรอบรู้ด้านสุขภาพเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะประเด็นทักษะการสื่อสารเช่น การอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาทักษะการสื่อสาร การใช้กระบวนการกลุ่มพัฒนาทักษะการเป็นผู้ฟังที่ดี เรียนรู้เรื่องภาษากาย และ การให้ความรู้ด้านการสื่อสารผ่านไลน์กลุ่ม อย่างต่อเนื่อง เป็นต้น

3.พนักงานขับรถพยาบาลต้องมีความตระหนักและเห็นความสำคัญของมาตรการรถพยาบาลปลอดภัย เนื่องจากเป็นนโยบายที่ดีในการป้องกันและลดอุบัติเหตุจราจรที่อาจเกิดขึ้น ซึ่งก่อให้เกิดผลกระทบกับชีวิตและทรัพย์สินของบุคลากร หรือ ผู้ป่วยและญาติ เนื่องจากพนักงานขับรถ บางส่วน ไม่ปฏิบัติตามมาตรการรถพยาบาลปลอดภัยในหลายประเด็น ซึ่งเป็นความเสี่ยงที่จะทำให้เกิดอุบัติเหตุขณะขับรถพยาบาล เช่น พนักงานขับรถไม่ตรวจวัดปริมาณแอลกอฮอล์

จากลมหายใจทุกครั้งก่อนออกปฏิบัติงาน มีการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ก่อนออกปฏิบัติงาน ขับรถพยาบาลด้วยความเร็วเกิน 80 กม./ชม. หรือเกินกฎหมายกำหนด และ ขับรถผ่าไฟแดง ในบางครั้งที่ขับรถออกปฏิบัติงาน เป็นต้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1.ควรศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพเพิ่มเติมเพื่อให้เห็นสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น ในประเด็นของการเกิดอุบัติเหตุขณะขับรถพยาบาล เช่น สาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุ ช่วงเวลาและรูปแบบของการเกิดอุบัติเหตุ ความเสียหายจากการเกิดอุบัติเหตุทั้งชีวิตและทรัพย์สิน โดยเฉพาะผลต่อสภาวะสุขภาพของพนักงานขับรถ ผู้ป่วยและญาติ หรือประชาชนที่อาจได้รับผลกระทบ รวมทั้งการแก้ไขปัญหาภายหลังการเกิดอุบัติเหตุของโรงพยาบาลต้นสังกัดว่าดำเนินการอย่างไร มีการกำหนดนโยบายอย่างไรในเชิงป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

กองสุขศึกษา กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข (2561) *แนวทางการดำเนินงานสุขศึกษาและพฤติกรรมสุขภาพ การส่งเสริมการพัฒนาความรอบรู้ด้านสุขภาพและพฤติกรรมสุขภาพ ปีงบประมาณ 2561*. นนทบุรี , โรงพิมพ์กองสุขศึกษากระทรวงสาธารณสุข.

ดวงพงศ์ พงศ์สยาม.(2552). *มานุษยวิทยาสุขภาพ*. กรุงเทพฯ : โอ.เอส.พริ้นติ้ง เฮ้าส์

ภารณี วสุเสถียร(2561).ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติตามมาตรการรถพยาบาลปลอดภัยของพนักงานขับรถพยาบาล เขตสุขภาพที่ 6.*วารสารศูนย์การศึกษาแพทยศาสตร์คลินิก โรงพยาบาลพระปกเกล้า*, *35*; (1) :65-76.

นภัสวรรณ พชรธนสาร. (2559). สิ่งคุกคามต่อสุขภาพและอุบัติเหตุจราจรระหว่างการปฏิบัติงานของคนขับรถปฏิบัติการฉุกเฉิน. *วารสารควบคุมโรค, 42* (4) : 303-313.

มาริสา จันทร์ขุนทด. (2560). ที่ศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานขับรถเทรลเลอร์ในเขตพื้นที่ท่าเรือแหลมฉบัง. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา .

ศิเบญญา พุฒศิรอาภากร, สุพัฒสร พึ่มกุล และณรงค์ชัย วงค์วาร (2560) . *การประเมินผลการติดตั้ง GPS Tracing ในระบบรถพยาบาล*.นนทบุรี,สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ.

สุรเกียรติ อาชานานุภาพ. (2551). *ตำราตรวจโรคการรักษาโรคทั่วไป*. พิมพ์ครั้งที่ 4.กรุงเทพ ฯ : พิมพ์ดี.

อนุชา เศรษฐเสถียร. (2558). สถานการณ์และสาเหตุการเกิดอุบัติเหตุรถพยาบาลในประเทศไทย. *วารสารวิจัยระบบสาธารณสุข,* 9 (3) : 9-23.

Ginggeaw, S. & Prasertsri, N. (2015). The relationship between health literacy and health behaviors among older adults who have multi-morbidity. *Nursing Journal of the Ministry of Public Health, 25*(3), 43-54.